

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Ε – Οριζόντιες πολιτικές και Δίκτυα
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Γ – Συμβουλευτικές εργασίες, επιτροπή COTER

Επεξηγηματικό σημείωμα με θέμα τη στοχοθετημένη διαβούλευση σχετικά με τον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη σύσταση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» COM (2011) 665

Η τρέχουσα χρηματοπιστωτική, οικονομική και πολιτική κρίση κατέδειξε σαφώς την ανάγκη για περισσότερες επενδύσεις στον τομέα των υποδομών με σκοπό την προαγωγή της ανάπτυξης και τη δημιουργία πρόσθετων θέσεων εργασίας, τη διασφάλιση της κινητικότητας προσώπων και αγαθών σε ολόκληρη την Ευρώπη, την οριστική ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς και την εδραίωση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ως απάντηση σε αυτές προκλήσεις, η Επιτροπή προτείνει το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2014-2020 –το οποίο εξαγγέλθηκε στις 29 Ιουνίου 2011– να προβλέπει τη δημιουργία ενός νέου ολοκληρωμένου μέσου στον τομέα των υποδομών, της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΔΣΕ), που θα χρησιμοποιηθεί από την ΕΕ για την πραγματοποίηση επενδύσεων στους τομείς προτεραιότητας των μεταφορών, της ενέργειας και των τηλεπικοινωνιών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσιοποίησε την τελική πρόταση της σχετικά με τον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη σύσταση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» (έγγρ. COM (2011) 665) στις 19 Οκτωβρίου 2011.

Ο ανερχόμενος σε 50 δις ευρώ προϋπολογισμός της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» θα χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση έργων που συμπληρώνουν τους ελλείποντες κρίκους στη σπονδυλική στήλη της Ευρώπης στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών και της ψηφιακής τεχνολογίας. Επίσης, θα καταστήσει την οικονομία της Ευρώπης περισσότερο οικολογική, προωθώντας καθαρότερους τρόπους μεταφοράς και ευρυζωνικές συνδέσεις υψηλής ταχύτητας και διευκολύνοντας τη χρήση ανανεώσιμης ενέργειας σύμφωνα με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Εξάλλου, η χρηματοδότηση των ενεργειακών δικτύων θα βελτιώσει την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας, θα μειώσει την ενεργειακή εξάρτηση της ΕΕ και θα ενισχύσει την ασφάλεια εφοδιασμού. Εστιάζοντας σε ευφυή, βιώσιμα και πλήρως συνδεδεμένα δίκτυα μεταφορών, ενέργειας και ψηφιακής τεχνολογίας, η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» θα συμβάλει πραγματικά στην ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς.

Η Επιτροπή κατάρτισε έναν κατάλογο έργων όπου οι πρόσθετες ενωσιακές επενδύσεις μπορούν να έχουν τον μέγιστο δυνατό αντίκτυπο. Ειδικότερα, η Επιτροπή αναμένει ότι οι επενδύσεις της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» θα δράσουν ως καταλύτης για περαιτέρω χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα, προσδίδοντας αξιοπιστία στα έργα υποδομών και μειώνοντας το προφίλ κινδύνου τους. Για πρώτη φορά, η Επιτροπή, συνεπής προς τη δέσμευσή της να δημιουργήσει συνέργιες και να απλουστεύσει τους κανόνες, προτείνει ένα ενιαίο μέσο χρηματοδότησης για τους τρεις τομείς των δικτύων.

Το Κοινό Πλαίσιο και το ενιαίο μέσο χρηματοδότησης της ΔΣΕ αποσκοπούν στην απλοποίηση του ισχύοντος πλαισίου της ΕΕ για τη χρηματοδότηση των υποδομών του διευρωπαϊκού δικτύου.

Πρώτον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιδιώκει να διασφαλίσει μια συνεκτική προσέγγιση για τη χρηματοδότηση ενωσιακών έργων και στους τρεις τομείς (μεταφορές, ενέργεια και τηλεπικοινωνίες).

Δεύτερον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ευελπιστεί ότι το κοινό πλαίσιο της ΔΣΕ για τα έργα υποδομών θα συντελέσει στην επίτευξη οικονομικών κλίμακας χάρη στην εξοικονόμηση διοικητικών δαπανών, στην αποτελεσματικότερη χρήση των πόρων και στις υψηλότερες αποδόσεις που θα προκύψουν από τις συνέργιες αυτές.

Επιπλέον, θα διαμορφωθεί μια διαφανέστερη, συνεκτικότερη και απλούστερη προσέγγιση όσον αφορά τη χρηματοδότηση της ΕΕ, η οποία αναμένεται να συμβάλει στην προαγωγή ευνοϊκότερου επενδυτικού κλίματος, ικανού να προσελκύσει την ιδιωτική χρηματοδότηση που απαιτείται για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ. Επιπροσθέτως, η εν λόγω πρωτοβουλία θα προωθήσει περαιτέρω τη συνεργασία μεταξύ αυτών των τριών τομέων, μεγιστοποιώντας έτσι την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών η οποία θα συμβάλει με τη σειρά της στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της ενωσιακής χρηματοδότησης σε όλους τους επενδυτικούς τομείς.

Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη»: Μεταφορές

Η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» θα πραγματοποιήσει επενδύσεις 31,7 δις ευρώ για την αναβάθμιση των ευρωπαϊκών υποδομών μεταφορών, με τη συμπλήρωση των ελλειπόντων κρίκων και την εξάλειψη των σημείων συμφόρησης. Από αυτό το συνολικό ποσό, περίπου 10 δις ευρώ θα μεταφερθούν από το Ταμείο Συνοχής για επενδύσεις σε έργα μεταφορών στις ενδιαφερόμενες χώρες της συνοχής, ενώ τα υπόλοιπα 21,7 δις ευρώ προορίζονται για επενδύσεις σε υποδομές στον τομέα των μεταφορών σε όλα τα κράτη μέλη.

Τα συστήματα μεταφορών στην Ευρώπη αναπτύχθηκαν κατά κανόνα με γνώμονα τις εθνικές ανάγκες και, επομένως, δεν ανταποκρίνονται πλήρως στους σκοπούς της κινητικότητας προσώπων και αγαθών στην ευρωπαϊκή επικράτεια. Ως εκ τούτου, η ανάπτυξη διακρατικών διαδρόμων μεταφορών είναι απολύτως ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων της ενιαίας αγοράς, της πολιτικής συνοχής και της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Κατά συνέπεια, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσδιόρισε ένα «κεντρικό δίκτυο» ευρωπαϊκής εμβέλειας, αποτελούμενο από πολυτροπικούς διαδρόμους, μέσω των οποίων θα μεταφέρονται εμπορεύματα και επιβάτες με υψηλή απόδοση και χαμηλές εκπομπές ρύπων. Η επένδυση αυτή θα συμβάλει στη βελτίωση της απόδοσης και της βιωσιμότητας των

υφιστάμενων υποδομών, ενώ συγχρόνως θα συμπληρώσει τους ελλείποντες κρίκους και θα διευκολύνει την εξάλειψη των σημείων συμφόρησης.

Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη»: Ενέργεια

Στην πρόταση κανονισμού της Επιτροπής σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για την υλοποίηση των ευρωπαϊκών προτεραιοτήτων σε ενεργειακές υποδομές καθορίζονται δώδεκα διάδρομοι και πεδία υποδομών προτεραιότητας, τέσσερα για καθέναν από τους παρακάτω κλάδους: ηλεκτρική ενέργεια· μεταφορά φυσικού αερίου (συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης ευφών δικτύων)· αρτηρίες ηλεκτρικής ενέργειας· και διασυνοριακά δίκτυα με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

Μόνο το κόστος της ανάπτυξης των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου υπολογίζεται σε 200 δις ευρώ έως το 2020. Η Επιτροπή ευελπιστεί ότι η εν λόγω συνολική επένδυση θα χρηματοδοτηθεί κατά το ένα ήμισυ από την αγορά και κατά το άλλο ήμισυ χάρη στην κινητοποίηση του δημόσιου τομέα για τη μόχλευση των απαιτούμενων ιδιωτικών επενδύσεων.

Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη»: Τηλεπικοινωνίες

Πρωταρχικός στόχος της ΕΕ στον τομέα των τηλεπικοινωνιών είναι η άρση των ψηφιακών σημείων συμφόρησης που παρεμποδίζουν την ολοκλήρωση της ενιαίας ψηφιακής αγοράς. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, η ΕΕ σκοπεύει να διαμορφώσει ένα συνολικό ευρωζωνικό δίκτυο και να δημιουργήσει πλατφόρμες υποδομών βασικών ψηφιακών υπηρεσιών προκειμένου να καταστεί δυνατή η συνεκτική εξάπλωση των δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών στην Ευρώπη. Τα εν λόγω δίκτυα έχουν αμφότερα ζωτική σημασία για την επίτευξη των στόχων του Ψηφιακού Θεματολογίου της ΕΕ, ενώ καθοριστική θα είναι και η συμβολή τους στην υλοποίηση του στόχου της έξυπνης ανάπτυξης στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Όπως επισημάνθηκε πιο πάνω, οι απαιτούμενες επενδύσεις για την επίτευξη των στόχων αυτών έως το 2020 εκτιμάται ότι υπερβαίνουν τα 270 δις ευρώ. Εντούτοις, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι, χωρίς την παρέμβαση του δημόσιου τομέα της ΕΕ, ο ιδιωτικός τομέας θα επενδύσει μόνον το πενιχρό ποσό των 50 δις ευρώ. Δεδομένου ότι τα κοινωνικά οφέλη που θα αποφέρει η πραγματοποίηση επενδύσεων σε ψηφιακές υποδομές έχουν τεράστια σημασία τόσο για τους πολίτες όσο και για την ενιαία αγορά της Ευρώπης, η παρέμβαση του δημόσιου τομέα είναι ουσιώδης για την τόνωση της αγοράς.